

సాటి మనిషిని
వంచించడానికి
చూసే లోకంలో
సాయపడే వాడు
ఎవడు?

వంకట మక్కను

రామకోటి భోంచేసి బయటి వరండా కి వచ్చేటప్పటికి ఒక వయోవృద్ధుడు బట్ట దగ్గర నిలబడి వున్నాడు, పొట్టిగా, పీకా వుండి, ఒక చేత బట్టనంచీ, మరోచేత గొడవ వున్నాడు. చుట్టూ కలియజూస్తున్నాడు.

“ఎవరండీ?” అనడిగాడు రామకోటి.
“రామకోటిగారిల్లు యిదేనండీ?” నుడువై చెమటను అంగవస్త్రంతో అడ్డుకుంటూ అడిగి డతను. అలసటతో వాడిపోయి వున్నాడేమిటి ముఖాన్ని పరీక్షగా చూస్తూ “రండీ, నేనే రామకోటి” అంటూ ఒక కుర్చీని అతడివైపుగా తిరిగి వెళ్తాను పడక కుర్చీలో కూర్చున్నాడు రామకోటి.

వృద్ధుడు నిస్త్రాణంగా కుర్చీలో కూర్చుని కాస్తేవు కళ్ళు మూసుకున్నాడు. “ఎవరండీ మీరు? ఎప్పుడూ చూసిన జ్ఞాపకం వస్తే!” అన్నాడు రామకోటి అతనివరనదీ గుర్తు వున్నాడే ప్రయత్నం చేస్తూ. వృద్ధుడు కొద్దిగా అల్లసట తీరి తేరుకున్నట్లు నవ్వాడు.

“నాపేరు సుబ్బరామయ్యండీ. మనస్వలం తండ్రిని, యాజలినుండి వెళ్తున్నాను” అన్నాడు. రామకోటి ముఖం విప్పారేసింది. “అరె రే! చెప్పారు కారేం? ఊరినుండి యిటేనా రావటం? అదేమిటి సత్యానికి తెలిదా మీరు వస్తున్నట్లు గను? లేవండి స్నానం కానిచ్చి భోంచేయండి గాని” అంటూ హడావిడి పడిపోయాడు.

“వృద్ధుడు మానంగా అన్నీవిని వెళ్తున్నాడు రామకోటిగారూ! స్టేషన్లో అన్నీ కానిచ్చి కున్నాను యిలా వచ్చా. ఏనాడు ఊరొదిలిన పాపం పోలేదు కాబట్టి కాస్త యిల్లు వెదుక్కోవటం ఇబ్బందయ్యింది. అంతే!” అన్నాడు.

“అబ్బేబ్బే, అలాంటి ఎలా! కొద్దిగా ఎంగిలి వదుదురుగాని లేవండి” అన్నాడు రామకోటి బ్రతిమాలుతున్నట్లు.

“వద్దండీ. ఇంతకీ నేనెచ్చిన వని జరిగి పోతే ఇంకొక గంటలో బావట్ల దాకా నరాసరి బస్సువుందిట. అది అందుకుంటే తిరుగు ప్రయాణం సౌకర్యంగా ఉంటుంది నాకు” అన్నాడాయన.

రామకోటి ఆశ్చర్యపోయాడు. అంత దూరం నుంచి వచ్చి కొడుకును కలవకుండా వెళతాడా యితను? అనలెందుకింత హడావుడిగా వచ్చి వెళుతున్నట్లు? కొంపతీసి... కొంపతీసి... ఇంటి ధర యింకాస్త తక్కువకు చేరం చేయటానికి కాదుగదా? ఈ ఆలోచన మొదలుకు తట్టగానే ‘చెప్పండి’ అన్నాడు రామకోటి ముక్త సరిగా.

“ఈ వయస్సులో నాకొక నమస్య వచ్చి పడింది రామకోటిగారు. ఎంతో ఆలోచించిన మీదట కేవలం మీరొక్కరే నాకు సాయపడగలరని అనిపించి యిలా వచ్చాను” అన్నాడు సుబ్బరామయ్య ఊపోద్ఘాతంగా.

రామకోటి కుర్చీలో యిబ్బందిగా కదిలాడు. అతడిలోని వ్యాపారస్తుడి మనస్తత్వం నిద్రలేచింది. ‘ముసలాడు ఏదో జేరం కావతు కబుర్లడటానికి వచ్చాడు సుమీ’ అని భిప్రాయం అతడిలో బలపడసాగింది..

“మీ సత్యం మా అబ్బాయి అనంతకీ చదువులో ఎంతో సాయం చేశాడండీ. ట్యూషన్ ఫీజు క్రింద పైసా కూడా వుమ్మక్కలేదు. అతడు పట్టించుకుని చదువు చెప్పబట్టే మా అనంత మెట్రిక్, యింటరూ ఫస్టున పాసయ్యాడు. మాకు అందువల్లే సత్యం పట్ల ఎంతో అభిమానం! అందుకే యిల్లు...” అని యింకా చెప్పబోతుంటే సుబ్బరామయ్య అడ్డుకుని “దాందే ముందిలెండి అది మానవధర్మం. సాటి మనుషులతో సహజీవనం చేస్తూ ఆమాత్రం చెయ్యటంలో గొప్పముంది చెప్పండి” అన్నాడు తేలిగ్గా రామకోటి మనసులోనే “అమ్మ ముసలాడా! మనవధర్మం గుడ్డూగూసూ అని పెద్ద పెద్ద మాటలు గుప్పించేస్తూ జేరాలాడటానికొచ్చావా!” అనుకున్నాడు అక్కసుగా.

“అదిగో! అవిధి మొదట్లో నిపిస్తోందే అయితే అమ్మకానికి పెట్టానండీ! రేపు మాఘంలో పిల్లపెళ్ళివుంది. కట్నకానుకలు, లాంచనాలు

తడిని మొనెదవుతుందని అంచనా!

ఆ యింటికి అరవైవేలు రోఖం యిమ్మని వెళ్తున్నాడు. మీ సత్యం ఎనాడూ నీవెత్తిరిచి అడగనివాడు, తాను కొంటాననీ, నా కష్టాలే కంటే యివ్వలేననీ ఎంతగానో అడిగాడు నా పం. నరేశ్వరియ్య దబ్బా కాళ్ళతమా! అతడే మా పిల్లాడికి చేసినదంతా దబ్బుతో వెల్లవైతేల కదా అని నమాధానపడి "నరేశ్వరియ్య" కళ్ళు ర్రాలు కుడిచి తిరిగి కళ్ళకి పెట్టుకుంటూ అన్నాడు రామకోటి.

సుబ్బరామయ్య కణంపాటు ఆలోచనలో మరలించుచు తిరిగి అందుకున్నాడు రామకోటి. "పదిహేనువేలు బయ్యానా యిమ్మడు సత్యం తక్కిన పాలికా మూడు తడి యిగా వెన్నుది మీద యిచ్చుకుంటానన్నాడు! మన సత్యం కదా, నరేశ్వరియ్య. నిజానికి అడిగి ఎంతగానో వచ్చిందిట. పైగా అది నాయ్యు మో! దబ్బానుంచి ఖాఖండి మనిషిని కాకపో ని..." అంటూ ఎందుకైనా మంచిదని "ఈ కడలం లో అంత పెద్దకొంపని నలభైవేలకి మేమీ పెరిచెదవ" ఎప్పుడూ ఉండడనుకోండి. అది ఒక్కపాటిగా కాకుండా కొనే మనిషి పంను ఇల్లి మెల్లిమెల్లిగా నరలే మన మనిషి కదా అయి" అని సుబ్బరామయ్యపై తన వేదతుల ప్రశంస ఎలా వుందా అని కాబోల్సు రిచి చూచాడు రామకోటి.

"అది నిజమేలేండి! మా యిల్లు పట్టి, అది మీరు ధర వాడికోసం తగ్గించారు. ఇట్టి వారు రైత్యం చేస్తున్నాడు. వాడికి యిల్లు కొనే అల్లా! యితకు ముందెక్కడిదీ! ఈ రిష యులోనే మిమ్మల్నా కటి అర్థించాలని వచ్చా నండి" నందేశ్వరియ్యపై అగాడు సుబ్బరా మయ్య.

"మేమకున్నదే జరిగేట్టుంది. ఇంకాస్త తగ్గించమని కాళ్ళవేళ్ళా పడటానికే యింకా దొచ్చింది" అనుకున్నాడు రామకోటి.

"రామకోటిగారూ! దయచేసి... దయచేసి మీరు మా సత్యానికి మీ యిల్లు రిజిస్టరు చెయ్యకండి. మీకు పుణ్యముంటుంది. నా వాడికి మాత్రం మీయిల్లు అమ్మకండి" శృ నిశ్చ వర్యంతపై ముందుకు జరిగి రావట్టి చేతులు అర్థిస్తున్నట్లు వుచ్చుకున్నాడ ము. అతడి ముఖంలో దైన్యం ఉద్భవించింది. ము కోటి ఈ వాతావృతామానికి అప్రతి డై

క్రీడవి మురళీశర్మ

చూస్తుంది పోయాడు మాటావలుకూ లేకుండా.

"యివి చేతులు కావు బాబూ! మీరు పిల్లలు గలవాళ్ళు. నాకున్న ఆకా, ఆలంబనా సత్యం ఒక్కడే! వాడిక్కడ ఈ యిల్లు కొంటే, వాడిని వదిలి నేనేక్కడ ఉంటాను? ఎలా ఉంటాను? నేనేమైపోవాలో చెప్పండి" తనలోతానే గొణుక్కుంటున్నట్లు అన్నాడు వృద్ధుడు.

రామకోటి మెదడు సుష్టువైలోకి జారి, అతడి మనసు మేలుకున్నది. ఎదుటి మనిషి వేదనకు స్పందించటం మొదలుపెట్టిన అతడి కళ్ళు చెమర్చాయి.

"అబ్బే, అలాగంటారేమిటి సుబ్బరామయ్య గారూ! సత్యం యిల్లు కొంటే మీరూ హాయిగా కొడుకుతో పాటే వచ్చివుండొచ్చు కదా!" అను నయంగా అన్నాడు.

సుబ్బరామయ్య నవ్వాడు. "నేనింక బ్రతి కనన్నాళ్ళు బ్రతకనండి. పుట్టిపెరిగిన ఊరు..." సొంతవూరు, కన్నతల్లి, అననే అన్నాడు! ఇన్న నిచ్చిన గడ్డ, తల్లి ఒడిలాంటి ఆ ఊర్ని నా ఊవిరి ఉన్నంతదాకా వదిలి రాలేను. అది నాచాదస్తమే అనుకోండి. ఏడంతస్తుల మేడ కాకపోయినా నాపెంకుటింటి నీడలోనే నేను తృప్తిగా కనుమూయాలి! నా స్వార్థమే అనండి, యింకేదైనా అనండి.

సత్యం చదువుకోసం ఉన్న మూగజే మూడొంతులు అమ్మేశాను. వాడు చదువులో ఎక్కివచ్చాడు, నాకది నంతోషమే!

నేను రెక్కల్లో ఒపెకున్నంత వరకూ పొలం చాకిరీ చేశాను. ఇప్పుడు శక్తి ఊడిగాక దగ్గ రుండి చేయించుకుంటున్నాను. నాకు బాగా తెలిసిన వృత్తి వ్యవసాయమే!

ఇక సత్యానికా పట్నం మోజా జూన్సి! అందు కే నాతో పోట్లాడి మూడేళ్ళపాటు యిక్కడ ముంది పంచన ఉండి, సరైన ఊద్యోగం దొరక్క, ట్యూషన్లతో కాలక్షేపం చేస్తూ వచ్చాడు. ఇంత దాకా వాడికి తగిన ఉద్యోగం ప్రాప్తించలేదు. వాడిలాంటి నిరుద్యోగులు సందుసందుకీ వంద లమంది వున్నారని ఎంతచెప్పినా వీడు అనా డు అర్థం చేసుకోలేదు. ఏదో గొప్ప ఆఫీసరై పోతానని "అశపడ్డాడు వెర్రె తండ్రి!" గతాన్ని మననం చేసుకుంటూ చెబుతున్నాడు సుబ్బరా మయ్య.

"అవును. అప్పుడే, ఆరోజుల్లోనే మాకు సత్యం పరిచయమైంది ఎంత ప్రయత్నించినా

